

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | SL

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SV](#)

Available Languages:

UVODNIK

Pravna država je zelo pomembna tudi za gospodarstvo

Pravna država je zelo pomembna tudi za gospodarstvo

Kriza pravne države v EU se pogloblja. Postala je zelo spolitizirana in je sprožila pravne spore, ki spodkopavajo temelje Evropske unije. V javnem diskurzu so močno prisotni politični in pravni vidiki razprave o pravni državi, gospodarski vidik pa je še vedno podcenjen. To je po mojem mnenju napačno, saj pravna država močno vpliva na socialno in ekonomsko stabilnost.

Spoštovanje pravne države spodbuja rast s privabljanjem vlagateljev, ki cenijo varnost, zaščito in preglednost. Vlagateljem so pomembni tudi stabilni pogoji, ki jih ponujajo pravične in etične vlade, ter pravično in neodvisno sodstvo. Spoštovanje pravne države je zato bistvenega pomena za naložbe in trgovino.

Osebnostno menim, da bi morale imeti načelo pravne države večjo vlogo na notranjem trgu. Ne moremo imeti lojalne konkurence, če se v vse večjem številu držav EU izvajajo diskriminatorni ukrepi (kot so dodatna birokracija in davki, ki veljajo samo za tuje vlagatelje). Bolje je treba uveljavljati nekatere pravice, kot sta lastninska pravica in svoboda gospodarske pobude.

Gospodarski vidik pravne države je še posebej opazen pri širitvi. Za države kandidatke in potencialne države kandidatke je možnost pristopa k EU največja spodbuda za izvajanje gospodarskih reform in krepitev pravne države. EU mora biti zgled, da bodo te države nadaljevale pristopni proces in da bodo še naprej razvijale svoje demokracije v evropskem slogu, kar je še posebej pomembno zdaj, ko si druge države vse močnejše prizadevajo pridobiti vpliv, na primer na Zahodnem Balkanu.

To je le nekaj razlogov, zaradi katerih je treba okrepiti spremljanje gospodarskih vidikov pravne države. Gospodarski razsežnosti pravne države moramo nameniti večjo pozornost. To je naloga, ki jo moramo v imenu EESO izpolnjevati med našimi potekajočimi misijami za ugotavljanje dejstev o pravni državi. Osebnostno zelo spodbujam Evropsko komisijo, naj v svoje poročilo o stanju pravne države za leto 2022 vključi posebno poglavje, ki bo osredotočeno na gospodarsko razsežnost. Tema je vsekakor vredna dolgoročnega razmisleka in naložb.

Christa Schweng
predsednica EESO

KOLEDAR DOGODKOV

1. in 2. marec 2020, Bruselj

[Konferenca platforme deležnikov za krožno gospodarstvo](#)

4. marec 2022, Bruselj

[Trajnostna prihodnost za evropsko industrijo](#)

8. marec 2022, Bruselj

Konferenca o ženskah na trgu dela

15., 16. in 17. marec 2022, Bruselj

[Dnevi civilne družbe 2022](#)

23. in 24. marec 2022, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

[K BISTVU](#)

V kolumni z naslovom „K bistvu“ člane EESO sprašujemo o pomembnih mnenjih, ki vplivajo na vsakdanje življenje v EU.

Tokrat smo **Sandro Parthie** prosili, naj pojasni pomen, ki ga imajo za državljane teme iz mnenja *Industrijski ekosistemi, strateška avtonomija in blaginja*, ki ga je Odbor sprejel na januarskem plenarnem zasedanju. (ehp)

[PROTEKCIONIZEM JE SLEPA ULICA ZA EVROPSKO INDUSTRIJO, KLJU?NA JE PODNEBNA NEVTRALNOST](#)

Piše Sandra Parthie

Motnje, prehod, preobrazba, strukturne spremembe - resnično živimo v „zanimivem času“. Evropejci se danes soočamo z več megatrendi hkrati: podnebnimi spremembami in potrebo po razogljičenju gospodarstva, digitalizacijo in potrebo po reorganizaciji delovnega okolja ter deglobalizaciji in potrebo po ohranitvi gospodarske moči.

V industrijskem sektorju je konkurenca vse močnejša in vse bolj globalna. Za Evropejce je že dalj časa povsem običajno, da oblikujejo pravila na svetovni ravni, da so v ospredju tehnološkega razvoja in da imajo koristi od vse večje socialne in gospodarske blaginje. Vse te „gotovosti“ pa so zdaj ogrožene. Evropa je v nevarnosti, da postane peto kolo v novem svetovnem redu, v katerem prevladujeta Kitajska in ZDA.

„In kaj potem?“, bi lahko vprašali. No, to je pravzaprav zelo pomembno, saj v Evropi primanjkuje naravnih virov. Njena gospodarska in socialna blaginja že stoletja temeljita na mednarodni trgovini ter dostopu do virov, od srebra do začimb, nafte in plina, in njihovi uporabi. Evropa je pogosto obvladovala svoje trgovinske partnerje ter oblikovala pravila trgovanja in norme glede na svoje interese. To je lahko počela, ker je imela tržno moč, bila konkurenčna in inovativna.

Sedaj se situacija spreminja. EU si sicer prizadeva za dokončno vzpostavitev enotnega trga, vendar so številne notranje ovire še vedno prisotne, mnogi nacionalni interesi pa ovirajo ta proces. Medtem ko se države članice prerekajo o regulativnih podrobnostih, EU izgublja tržno moč, zlasti v odnosu do Azije. Pričakuje se, da bo EU do leta 2030 kar 85 % gospodarske rasti beležila zunaj svojih meja. To pomeni na trgih ter v skladu s pravili in normami, ki jih oblikujejo drugi, in kjer evropske vrednote, od socialne zaščite do pravic delavcev, socialnega dialoga, delovnih in okoljskih standardov, nimajo vloge. To pomeni tudi vse težji dostop do prepotrebnih virov za evropska podjetja in podjetnike. Ne le zato, ker se povečuje svetovno povpraševanje in s tem konkurenca za te vire, ampak tudi zaradi vse večjega protekcionizma in vse pogostejših prisilnih ali povračilnih ukrepov proti državam, podjetjem in gospodarstvu. Vsi ti dogodki vplivajo na dostop do virov, kot so redke zemlje in surovine, ki jih naša proizvodna industrija potrebuje za delovanje in zagotavljanje kakovostnih delovnih mest.

Tega vprašanja ne bomo rešili s pozivanjem k strateški „avtonomiji“. Protekcionizem in prizadevanje za gospodarsko samozadostnost vodita v slepo ulico. Evropa zaradi pomanjkanja virov ne more biti avtonomna. Še naprej si mora prizadevati za delujoč mednarodni trgovinski sistem.

Vendar potrebuje strategijo za soočanje s temi razmerami. Evropa mora čim bolj zmanjšati svojo enostransko odvisnost, spremeniti vzorce porabe in proizvodnje, ki zahtevajo veliko virov, povečati svoje predelovalne zmogljivosti ter vlagati v proizvodne zmogljivosti v sektorjih, usmerjenih v prihodnost, in jih razvijati, zlasti za blago visoke vrednosti, kjer je bistveno ohraniti tehnološki in inovacijski potencial EU.

Trajnostnost in podnebna nevtrálnost zato upravičeno postajata vodilni načeli naših gospodarskih dejavnosti. Pomemben dejavnik, ki vpliva na konkurenčnost Evrope, je energija – njen način proizvodnje in stroški. Nedavna rast cen energije je trenutno najbolj nujna tema in zasebnim gospodinjstvom, pa tudi industriji in politiki povzroča številne glavobole. Iz preteklosti je razvidno, da ima to lahko skrb vzbujajoče geopolitične posledice. Evropa je pri oskrbi z energijo še vedno v veliki meri odvisna od zunanjih proizvajalcev. Sprememba na tem področju bi prinesla pozitivne učinke za naša gospodarstva na več ravneh: naložbe v več obnovljivih virov energije in decentralizirano oskrbo z energijo bodo okrepile evropske proizvajalce, zmanjšale emisije CO₂, zmanjšale odvisnost od fosilnih goriv, za katere so značilne nestanovitne cene, in dolgoročno znižale cene energije. Zato je to politična prednostna naloga za Evropo.

Hkrati je jasno, da EU ni monoliten blok. Zmogljivosti za prilagajanje tem novim potrebam in obravnavanje motenj se močno razlikujejo od regije do regije, od države članice do države članice. Za prehod so potrebne naložbe v raziskave in inovacije, infrastrukturo, privabljanje podjetij, ugodne pogoje za proizvodnjo in

predelavo za podjetja ter nove tehnologije in materiale, pa tudi v podporne ukrepe za delavce in zaposlene v sektorjih, ki so jih prizadele strukturne spremembe, v izobraževanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje.

Vse države članice niso enako pripravljene na obravnavo teh zahtev. Poleg tega je pandemija še povečala neenakosti med državami članicami, vlade pa imajo zelo različne sezname nalog in prioritet. Vendar te razlike ne smejo zamegliti vizije političnih voditeljev: podnebne spremembe ne bodo čakale na naslednje volitve, na voljo so finančna sredstva za digitalne in zelene naložbe, za izboljšanje zmogljivosti in dobrega upravljanja javnih uprav pa niso potrebni čudeži, temveč politična volja. Državljeni se zavedajo potekajočih strukturnih sprememb. Da bi pridobili njihovo podporo za politične ukrepe, s katerimi bi obravnavali te spremembe, bodo potrebna obsežna posvetovanja in komuniciranje, zlasti s socialnimi partnerji in predstavniki civilne družbe.

Sandra Parthie je direktorica bruseljskega urada Nemškega gospodarskega inštituta. Je članica skupine delodajalcev v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru in poročevalka za mnenje EESO
Kako bodo industrijski ekosistemi prispevali k strateški avtonomiji EU in blaginji državljanov?

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V rubriki „Vprašanje za...“ **Maria Nikolopoulou** odgovarja na vprašanja bralcev EESO info o nastanku in pomenu *ad hoc* skupine za enakost, katere predsednica je postala. (ehp)

Maria Nikolopoulou: Nenehno gojimo kulturo enakosti

EESO info: Izvoljeni ste bili za predsednico *ad hoc* skupine EESO za enakost. Katere so najpomembnejše naloge, ki se jih bo ta skupina lotila?

Maria Nikolopoulou: Poslanstvo skupine za enakost je spodbujanje prečne kulture enakosti in nediskriminacije v EESO. Zato bo naš prvi korak opredelitev področij, na katerih bi lahko bili člani deležni neenake obravnave zaradi svojega izvora, spola, spolne usmerjenosti ali prepričanja. Prav tako si

prizadevamo okrepiti udeležbo žensk v Odboru in čim prej doseči uravnoteženo zastopanost spolov. Trenutno imamo 108 članic (32,82 %). Po eni strani želimo srednjeročno in dolgoročno povečati število članic, po drugi strani pa želimo ustvariti prostor in potrebne pogoje za večjo aktivnost žensk. Eno od orodij, ki ga želimo izboljšati, je zbiranje podatkov o udeležbi žensk v naših dejavnostih, ne le kot članic, temveč tudi kot strokovnjakinj in govork.

Kako bo skupina sodelovala z drugimi institucijami EU in organizacijami, ki obravnavajo vprašanja enakosti?

Lani smo bili v stiku z **Evelyn Regner**, nekdanjo predsednico odbora Evropskega parlamenta za pravice žensk in enakost spolov (FEMM), in **Dimitriosom Papadimoulisom**, podpredsednikom Evropskega parlamenta za enakost spolov in raznolikost, ter z njima delili zamisli, primere dobre prakse in ukrepanje. Navdihnili nas je pobuda Evropskega parlamenta o organizaciji tedna enakosti spolov, ki smo jo posnemali. Zamisel smo prilagodili našemu delu in urniku ter na sejah strokovnih skupin konec leta pripravili tematske razprave o temah, povezanih z ženskami, od nasilja zaradi spola do položaja žensk v kmetijstvu, prometu po plovni poti, gospodarstvu in zunanjih odnosih. Poleg tega trenutno organiziramo odprti dogodek, ki ga bomo javno predvajali. Nameravamo ga pripraviti vsako leto ob mednarodnem dnevu žena 8. marca.

Letošnjega 8. marca želimo naše dejavnosti usmeriti v javnost zunaj Odbora in opozoriti na položaj žensk na trgu dela.

EESO info: Zakaj je takšna skupina po vašem mnenju pomembna za civilno družbo?

EESO je del civilne družbe. Organizacije, ki jim kot člani pripadamo, zahtevajo spoštovanje in spodbujajo enakost na nacionalni in lokalni ravni. Enako moramo storiti tudi na evropski ravni v „hiši organizirane civilne družbe“. V skladu z našimi vrednotami in zahtevami moramo izvajati, kar priporočamo, in zagotoviti, da nenehno gojimo kulturo enakosti.

Maria Nikolopoulou, članica EESO, predsednica *ad hoc* skupine za enakost

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki Posebni gost vam vsak mesec predstavljamo osebnost, ki s svojim delom in predanostjo navdihuje druge in jim je za zgled s svojim pogumom, trdnim značajem in odločenostjo za ukrepanje.

Gostja EESO info je ta mesec **Hanna Liubakova**, beloruska aktivistka in novinarka, ki odločno pove, da beloruska opozicija zdaj bolj kot kdajkoli prej potrebuje Evropo. Evropsko unijo in druge donatorje poziva, naj podprejo opozicijske ukrepe, zlasti novinarje in nevladne organizacije v

njihovih prizadevanjih za svobodo in demokracijo.

Želi si, da se slišal njen glas, zlasti ko poziva k pomoči pri ustvarjanju kulture opozicije in spoštljive razprave ter krepitvi procesa preobrazbe.

Hanna Liubakova je novinarka iz Belorusije in začasna sodelavka pri Atlantskem svetu. Poučuje novinarstvo in je tudi mentorica. Poklicno pot je začela kot dopisnica in voditeljica na edinem neodvisnem beloruskem televizijskem kanalu Belsat. Poročala je iz različnih držav in regij, tudi iz Belgije, Združenega kraljestva, Poljske, Francije in Čečenije. Prejela je novinarsko štipendijo Václav Havel za delo na radiu Free Europe/Radio Liberty na Češkem in štipendijo World Press Institute v ZDA. Hanna Liubakova je leta 2010 na Jagielloški univerzi v Krakovu na Poljskem diplomirala iz umetnostne zgodovine, leta 2017 pa magistrirala iz mednarodnega novinarstva na Univerzi Brunel v Londonu. Prejela je nagrado Peter Caws za najboljšo podiplomsko disertacijo. (ehp)

Hanna Liubakova: Civilna družba v Ukrajini nujno potrebuje podporo

Beloruska družba se je dramatično spremenila. Od leta 2020 smo priča razvoju živahnega ljudskega gibanja, ki je preraslo v največje množične proteste od razpada Sovjetske zveze. Drugače kot pri prejšnjih volitvah to ljudsko gibanje predstavljajo ljudje iz vseh družbenih skupin, povezani prek kanalov družbenih medijev in z ženskimi voditeljicami na čelu.

Beloruski diktator Aleksander Lukašenko je v očeh prebivalstva izgubil podporo in legitimnost. Mobilizacija množice ljudi ga je prestrašila. Režim se od tedaj osredotoča na preživetje in svoja prizadevanja usmerja v zatiranje oporečnikov. Prva tarča je postala civilna družba.

Gre za največjo represijo po neodvisnosti države. Od avgusta 2020 je bilo pridržanih približno 40.000 ljudi. Število priznanih političnih zapornikov je doseglo skoraj 1000 in še narašča.

Kljub temu Belorusi niso nikoli obupali. Ustvarili so strukture, ki bodo postale temelj nove Belorusije. Pripravili so reforme in zbrali sredstva za podporo ljudem v stiski in drug drugemu. V okviru dveh največjih pobud za množično financiranje BySol in ByHelp je bilo žrtvam represije razdeljenih 7 milijonov USD v obliki finančne in pravne pomoči. Režim je te kampanje obtožil financiranja ekstremizma in sprožil kazenske postopke proti njihovim ustanoviteljem. V nekaterih primerih so bili zamrznjeni bančni računi oseb, ki so prejele pomoč iz teh programov.

Ko je Lukašenkov režim nasilno zatiral protestnike, so si zagovorniki človekovih pravic neutrudno prizadevali dokumentirati brutalnost države in osvoboditi politične zapornike. Kljub temu, da je bilo blokiranih več kot sto spletnih mest in so bili vsi večji neodvisni mediji izgnani iz države, so ljudje sami objavljali in razdeljevali časopise ter novinarjem v tujini posredovali poročila očitodcev. Kljub temu, da je trenutno v zaporu 32 medijskih delavcev, se pretok informacij nikoli ni ustavil.

Danes beloruska civilna družba premore več odločnosti, odpornosti in ustvarjalnosti kot država. Vendar se sooča tudi z izjemnimi pritiski. Aretacije in globe jemljejo organizacijam človeške vire. Mnoge so se preselile

v druge države, začasno prekinile svoje dejavnosti ali pa so morale svoje delo skriti pred režimom. Več kot 300 nevladnih organizacij je bilo razpuščenih. Znotraj Belorusije so že tako omejene možnosti financiranja postale še bolj skope.

Demokratični svet mora zdaj nujno ponovno razmisliti o svoji strategiji za podporo civilni družbi v Belorusiji. Najpomembneje je ohraniti strukture na terenu in pomagati organizacijam, ki so morale zapustiti državo.

- V prvi vrsti bi morale donatorske organizacije upoštevati povečane stroške delovanja zaradi represije in selitve, pa tudi manjše možnosti civilne družbe za prejemanje sredstev v Belorusiji.
- Upoštevati je treba, da imajo dejavnosti drugačno obliko, kadar se upravljajo od zunaj. Velika večina organizacij lahko trenutno obstaja le v tujini, medtem ko so dejavnosti znotraj države v večini primerov neformalne in omejene. Pomembno je podpirati ljudi v državi, ne glede na to, da je to izjemno težko, saj imajo številne organizacije tam še vedno svoje sodelavce.
- Trenutno številne organizacije ne morejo prosto načrtovati strategij, saj se podpora zagotavlja v okviru kratkoročnih projektov, ki trajajo največ eno leto. Bistveno je, da se ponudi več priložnosti za dolgoročno in infrastrukturno podporo. To zlasti velja za organizacije, ki sedaj delujejo iz tujine, da bi ohranile komunikacijo s ciljnim skupinami v Belorusiji. Vzpostaviti in vzdrževati bi bilo treba horizontalne povezave med aktivisti in pobudami.
- Poleg tega bi si morali donatorji in zaupanja vredni upravičenci izmenjevati informacije, da se zagotovi optimalna uporaba podpore in prepreči zloraba s strani nevladnih organizacij, ki jih je ustanovila vlada, in organizacij, ki podpirajo režim.

Lukašenko želi obdržati Belorusijo v temi. Mediji bolj kot kdaj koli prej potrebujejo podporo.

- Prvič, pomembna je nujna pomoč za novinarje, ki bi morala vključevati pravno, finančno in psihološko podporo.
- Drugič, ključnega pomena je institucionalna podpora za uveljavljene medije in razvoj decentralizirane mreže blogov in komunikacijskih kanalov v Belorusiji. Ljudje so lačni novih vsebin.
- Tretjič, podpreti je treba odločnejše ukrepe za boj proti propagandi in dezinformacijam. Ključnega pomena je boj proti nadzoru interneta in zagotovitev instrumentov beloruskim novinarjem za izogibanje cenzuri in povečanje njihove digitalne pismenosti. To je zelo pomembno za spodbujanje suverenosti države.

Za podporo civilni družbi je potrebna dolgoročna strategija, ki bo dovolj prožna in kreativna. Pripomogla bo k oblikovanju kulture opozicije in spoštljive razprave ter k okrepitvi preobrazbenega procesa.

Hanna Liubakova

NOVICE EESO

EESO: EU bi morala ustaviti kršitve načela pravne države

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je zavzel odločno stališče glede kršitev načela pravne države v EU in izrazil svojo zavezanost zagotavljanju, da Svet Evropske unije in Evropska komisija naložita visoke odvračilne kazni državam članicam, ki sistematično kršijo načelo pravne države na način, ki ogroža proračun EU.

EESO je v mnenju na lastno pobudo o [pravni državi in skladu za okrevanje](#), ki ga je sprejel na plenarnem zasedanju 20. januarja 2022, pozdravil [Uredbo EU 2020/2092](#), ki Komisiji omogoča, da izreče denarne kazni za sistematične kršitve načela pravne države v določeni državi članici EU. Zavzel se je za to, da se ta uredba strogo uporablja na vseh področjih, povezanih s proračunom.

„Pravna država je nepogrešljiva podlaga za demokratično, pluralistično družbo v Evropi in za nadaljnji obstoj EU,“ je dejal poročevalec za mnenje **Christian Bäumler**.

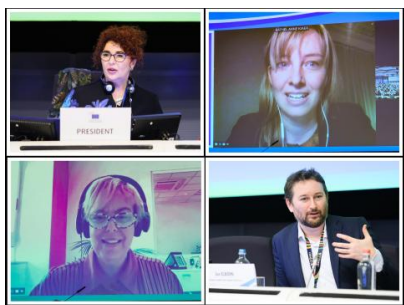
Za odpravljanje sistematičnih kršitev načela pravne države EESO priporoča, naj EU uporabi vse druge sankcije, kot je postopek za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 263 PDEU in postopek iz člena 7 PEU.

Če država članica EU sistematično krši načelo pravne države, s tem po mnenju EESO vedno spodkopava ali vsaj resno ogroža izvajanje programov, ki jih financira EU, in škodi proračunu EU. Zato je bistveno, da vsi upravičenci, ki prejemajo plačila iz proračuna EU, spoštujejo pravila o preglednosti in lahko v celoti dokažejo, za kaj so bila sredstva uporabljena.

Vlade bi morale v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost tudi navesti ukrepe, ki jih bodo sprejele za okrepitev pravne države.

V večini doslej predloženih nacionalnih načrtov pa je tovrstnih pobud premalo. EESO obžaluje, da Komisija pri ocenjevanju teh načrtov pravne države ni dovolj upoštevala.

V mnenju poziva vse države članice, naj se pridružijo okrepljenemu sodelovanju v okviru Evropskega javnega tožilstva in naj to postane predpogoj za sodelovanje v programih, ki jih financira EU. To sodelovanje že prinaša rezultate in bo verjetno dolgoročno prispevalo k znatnemu izboljšanju čezmejnega kazenskega pregona. (II)

V evropskem letu mladih 2022 moramo mladim Evropejcem priskrbeti oprijemljive in trajne rezultate

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je pozdravil razglasitev leta 2022 za evropsko leto mladih, vendar meni, da bi morali v tem letu preseči zgolj promocijske dejavnosti in prispevati k strategiji EU za mlade s pomočjo jasnih načrtov in zavez, da se dosežejo oprijemljivi rezultati za mlade Evropejce.

EESO je o evropskem letu mladih 2022 razpravljal na januarskem plenarnem zasedanju, ki so se ga udeležili **Anne Kjær Bathel**, predstavnica programa Evropski mladi voditelji, **Joe Elborn**, generalni sekretar Evropskega mladinskega foruma, in **Miriam Teuma**, predsednica Evropskega usmerjevalnega odbora za mladino pri Svetu Evrope.

„Ključno je, da imajo mladi besedo pri oblikovanju sedanjih in prihodnjih politik,“ je povedala **Christa Schweng**, predsednica EESO. „Mladi so naša prihodnost, zato jih moramo nujno vključevati in vlagati vanje, da bomo zgradili trdne, mirne in trajnostne družbe ter razvili politike, ki zadovoljujejo posebne potrebe mlajših generacij.“

EESO je v pravem položaju, da sodeluje in se povezuje z mladinskimi mrežami, in rad bo prevzel vodilno vlogo v letu mladih. Pri tem se bo oprl na svoje uspešne pobude, kot so Vaša Evropa, vaš glas!, razprave z mladimi o podnebjui in trajnosti ter podnebni vrh mladih, ki ga organizira na začetku poletja.

EESO se veseli konstruktivnega sodelovanja z evropskim letom mladih 2022. V tem letu morajo nastati oprijemljivi rezultati za mlade v Evropi na političnih področjih, ki vplivajo na njihovo življenje. (ks)

EESO podpira prednostne naloge francoskega predsedstva EU

Okrevanje, moč in občutek pripadnosti so trije glavni cilji francoskega predsedstva, ki jih EESO podpira in se z njimi strinja. To je v nagovoru francoskemu državnemu sekretarju za evropske zadeve Clémentu Beauneju na plenarnem zasedanju 19. januarja

2022 povedala predsednica EESO Christa Schweng.

„Veseli me, da je veliko vaših prednostnih nalog – bolj suverena Evropa, nov evropski model rasti in humana Evropa – zelo podobnih tistim, za katere se zavzema EESO,“ je dejala **predsednica Schweng** in izpostavila prizadevanja EESO ter njegov prispevek k oblikovanju trdne, trajnostne in vključujoče Evrope.

Clément Beaune je poudaril, da bo francosko predsedstvo pomagalo oblikovati Evropo jutrišnjega dne, pripravljeno na leto 2030, in postaviti temelje za daljnosežne spremembe na področjih vrednot, naložb, mladih, kulture in zdravja. Posebno pozornost bo namenilo spodbujanju vrednot, kot so pravna država in demokratične vrednote, ki nas združujejo in so bile v zadnjih letih oslabiljene, morda zato, ker smo jih jemali za samoumevne. „Želimo negovati občutek pripadnosti in zagovarjati naše vrednote. Brez te skupne evropske identitete, ki presega nacionalne, ne bo nobenega političnega projekta,“ je še dejal.

Glede prihodnjega zaključka Konference o prihodnosti Evrope je **predsednica Schweng** povedala: „Kot dom organizirane civilne družbe Evrope smo lahko vaši najboljši zavezniki v tej občutljivi zaključni fazi. Konkretni rezultati in pregledno spremljanje bodo ključni. Ljudje potrebujejo preglednost in videti morajo, da EU od besed prehaja k dejanjem. Francosko predsedstvo bo tako imelo odločilno vlogo za uspeh Konference in za to, da bo EU spet prišla v roke državljanov.“

Clément Beaune se je zavzel za to, da Konferenca o prihodnosti Evrope prinese konkretne predloge, ki jih je treba hitro uresničiti, saj ne sme biti samo črka na papirju, temveč mora pripraviti temelje za resnično reformo.“ (mp)

Zadostna, trajnostna in dostopna kakovostna oskrba starejših je bistvena

EESO je trdno prepričan, da bi bilo treba model oskrbe odvisnih starejših oseb upoštevati pri širšem oblikovanju politik EU, saj naj bi se delež prebivalstva, starejšega od 80 let, do leta 2050 več kot podvojil.

Pandemija COVID-19 je razkrila pomanjkljivosti na tem področju in pobuda Komisije za oblikovanje nove evropske strategije oskrbe je po mnenju EESO korak v pravo smer. Vendar pa je treba upoštevati tudi stališča posvetovalnih institucij in evropskih organizacij civilne družbe, ki zastopajo starejše.

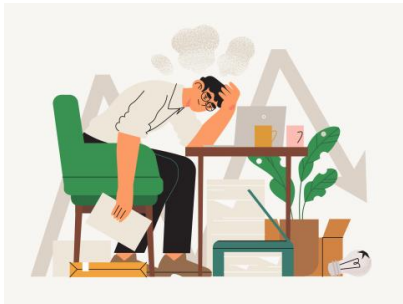
EESO je v [mnenju na lastno pobudo Nov model oskrbe starejših – izkušnje iz pandemije COVID-19](#), ki ga je sprejel na januarskem plenarnem zasedanju, preučil različne modele dolgotrajne oskrbe nesamostojnih ali odvisnih oseb, starejših od 65 let, zlasti v institucionalni domski oskrbi.

Poročevalec mnenja **Miguel Ángel Cabra De Luna** je poudaril: „Oskrba starejših mora biti eden od temeljev politik EU, povezan z izpolnjevanjem akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic.“

EESO je predlagal ustanovitev evropske opazovalne skupine za oskrbo starejših, ki bi omogočila zbiranje zadostnih statističnih podatkov, primerjavo dobrih praks med različnimi državnimi modeli, ugotavljanje strukturnih pomanjkljivosti nacionalnih sistemov in zagotavljanje tehnične pomoči za lažje sprejemanje političnih smernic EU ter prispevala k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic.

Poleg tega se je EESO v mnenju zavzel tudi za razglasitev evropskega leta starejših v znak priznanja temeljnih pravic starejših in njihovega doprinosa k družbi, kot določa člen 25 Listine EU o temeljnih pravicah.

Med pandemijo so bile pravice in potrebe starejših oseb le delno upoštevane, razkrite pa so bile konceptualne, strukturne in funkcionalne pomanjkljivosti modelov oskrbe starejših. V širšem okviru so razmere prispevale k temu, da je postalo še očitneje, da staranje prebivalstva pomeni temeljni strateški izziv za EU in njene države članice. (at)

Zdravje in varnost pri delu: nova poklicna tveganja terjajo močan socialni dialog

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v mnenju „Socialni dialog kot način za spodbujanje zdravja in varnosti pri delu“ dejal, da je kljub spremembam v poklicnih tveganjih, ki so posledica digitalizacije dela in so povzročile porast stresa, izgorelosti ali ergonomskih poškodb ter rahlo znižanje števila

nezgod pri delu, socialni dialog še vedno ključnega pomena za spodbujanje varnosti in zdravja pri delu.

„Ukrepi za varnost in zdravje pri delu, ki se izvajajo prek socialnega dialoga, ne le pozitivno prispevajo k zdravju delavcev, temveč lahko izboljšajo tudi donosnost podjetij ter zmanjšujejo stroške zdravstvene oskrbe in absentizma. Stroški, ki jih poškodbe in bolezni, povezane z delom, povzročajo družbi, so ocenjeni na 476 milijard EUR ali 3,3 % BDP EU,“ je dejala poročevalka za mnenje **Franca Salis-Madinier**.

Vendar se kakovost socialnega dialoga med državami članicami razlikuje, zaradi česar se avtonomni sporazumi, ki so jih socialni partnerji sklenili na področju varnosti in zdravja pri delu, po EU včasih neenakomerno izvajajo.

Po mnenju EESO bi bilo treba okrepiti evropski socialni dialog, da bi zagotovili enotno zaščito vseh delavcev EU.

Evropska komisija bi zato morala določiti jasna merila in tako zagotoviti, da bi se sporazumi, ki so jih podpisali socialni partnerji, izvajali v vseh državah članicah, še zlasti v luči razsodbe Sodišča EU, da Komisiji v zvezi s prošnjami socialnih partnerjev glede izvajanja sporazumov ni treba ukrepati.

Za določitev splošnih smernic za varnost in zdravje pri delu pa je poleg produktivnega socialnega dialoga potreben tudi trden regulativni okvir. Sporazumi, na podlagi katerih se na zahtevo obeh podpisnic oblikujejo direktive Sveta, se zdijo učinkovitejši, saj privedejo do konkretnih akcijskih načrtov v državah članicah. EESO zato poziva k novim smernicam o delu na daljavo, ambicioznejšemu stališču glede boja proti raku in pripravi direktiv EU o kostno-mišičnih obolenjih in psihosocialnih tveganjih, ki postajajo velika poklicna grožnja za evropske delavce.

Skupina delodajalcev EESO je predložila več amandmajev k mnenju in izrazila svoje nasprotovanje, med drugim zlasti v zvezi s pozivi po novih regulativnih ukrepih, predlaganimi ukrepi EU glede kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj ter pripravo novih smernic za delo na daljavo.

Mnenje, za katerega je zaprosilo francosko predsedstvo EU, je bilo sprejeto na januarskem plenarnem zasedanju EESO s 172 glasovi za, 32 glasovi proti in 70 vzdržanimi glasovi. (II)

EESO poziva k ombudsmanom za finance za MSP in pristop k umetni inteligenci v Evropi, ki bo dal prednost malim podjetjem

EESO je pozval k uvedbi posebnih ombudsmanov, ki bodo malim in srednjim podjetjem (MSP) v Evropi pomagali pri reševanju njihovih težav v zvezi s financami in financiranjem. Prav tako

poudarja, da je potrebna politična volja za podporo MSP pri uvajanju umetne inteligence.

EESO je na januarskem plenarnem zasedanju sprejel dva dokumenta, ki obravnavata nekatera najbolj pereča vprašanja za MSP.

V mnenju z naslovom [Strategija naslednje generacije za MSP – učinkovitejše in hitrejša izvajanja](#) poudarja, da so dostop do posojil, likvidnost, pritok denarja in težave s plačili pomembne ovire za MSP, zlasti glede na krizo zaradi COVID-19, zato predlaga oblikovanje mreže ombudsmanov za finance in financiranje, ki bi:

- spodbujala dostop MSP do sredstev;
- preučila, ali in kako posredniške banke uporabljajo finančne instrumente za doseg MSP, ki najbolj potrebujejo finančna sredstva;
- posredovala v sporih med MSP ter ponudniki financiranja in finančnih storitev.

EESO prav tako predlaga:

- vzpostavitev projektne skupine za likvidnost MSP, ki bi spremljala izvajanje novih ukrepov Evropske komisije za izboljšanje kratkoročne likvidnosti mikropodjetij in MSP;
- uvedbo prijave „na enem listu papirja“, da bi podjetjem z omejenimi kadrovskimi viri in pravno službo olajšala dostop do sredstev EU;
- zagotovitev več možnosti MSP, da se potegujejo za javna naročila v državah članicah in jih tudi dobijo.

V mnenju *Razvoj umetne inteligence v evropskih mikro, malih in srednjih podjetjih* EESO poudarja, da je potrebna močna politična volja, da bi prebrodili ovire, ki preprečujejo uporabo umetne inteligence v mikro, malih in srednjih podjetjih.

Za vzpostavitev zaupanja je potrebna politična volja, pri čemer morajo sodelovati socialni partnerji, gospodarske zbornice, poklicna združenja in drugi, da se odpravijo pomisleki mikro, malih in srednjih podjetij na terenu.

EESO predlaga vrsto ukrepov, za katere je potrebna tudi trdna politična volja, in sicer predvsem:

- spodbujanje splošnega obvladovanja umetne inteligence z izobraževanjem in poklicnim usposabljanjem;
 - enostaven dostop mikro, malih in srednjih podjetij do javnega in zasebnega financiranja za umetno inteligenco;
 - zagotovitev ustrezne infrastrukture in povezav na vseh območjih;
 - spodbujanje ozaveščenosti o izzivih na področju kibernetске varnosti;
 - čim večje razširjanje dobre prakse in zgodb o uspehu. (dm)
-

Socialna ekonomija: po mnenju EESO je treba naložbe prilagoditi, da bodo pritegnile ve? finan? nih sredstev

Če hočemo, da bo socialna ekonomija še naprej rasla ne le zaradi spodbud javnih programov, potrebujemo nove finančne instrumente, meni EESO v svojem nedavnem mnenju, v katerem poziva tudi k finančnemu usposabljanju za spodbujanje

zasebnega financiranja.

EESO v [mnenju](#), ki ga je sprejel januarja, ugotavlja, da socialna ekonomija lahko privabi ustrezne naložbe le, če obstajajo namenski finančni instrumenti, ki lahko socialne učinke uravnotežijo s sprejemljivimi donosi za vlagatelje in pravičnimi tveganji za socialna podjetja.

Poročevalec **Giuseppe Guerini** je dejal: „Dejansko bi morali olajšati povezovanje zasebnih naložb in socialne ekoomije. Menimo, da finančni subjekti prepogosto obravnavajo organizacije socialne ekonomije kot zelo tvegane zgolj zato, ker uporabljajo orodja, ki se običajno uporabljajo za ocenjevanje drugih vrst podjetij”.

Naložbe s socialnim učinkom morajo izpolnjevati naslednja merila:

- imeti jasen cilj ustvariti socialni učinek;
- podpirati podjetja, ki so jasno opredeljena kot podjetja socialne ekonomije;
- določiti ravni pričakovanj, ki temeljijo na poštenih, trajnostnih in preglednih gospodarskih donosih, tudi če so nižji od tržnega povprečja;
- omogočiti ponovno vlaganje dela sredstev v druge naložbe s socialnimi cilji;
- imeti merljiv učinek;
- biti skladne z vrednotami podjetja, v katerega vlagajo.

Ustrezno vzajemno poznavanje je bistvenega pomena za zapolnitev naložbenih vrzeli. „Finančne akterje je treba bolje podpreti, da bi razumeli realnost socialnih podjetij ter jim pomagali, da bi lažje razumela svet financ in finančne instrumente,” trdi soporočevalka **Marie Pierre le Breton**.

Pri tem lahko pomaga tudi razširjanje dobrih praks (npr. finski strokovni center za naložbe z učinkom ali francoski naložbeni modeli „plačaj za rezultate”). Vendar pa je treba kazalnike za oceno učinka določiti na ravni EU. Ti so lahko objektivni, kot so ustvarjena delovna mesta, ali pa subjektivni, kot je blaginja v skupnosti.

EESO ponuja recept za prehransko varnost in trajnostnost

EESO je v mnenju o **prehranski varnosti in trajnostnih prehranskih sistemih**, ki ga je sprejel na plenarnem zasedanju 19. januarja 2022, opredelil ključne vzvode za trajnostno in konkurenčno proizvodnjo hrane v EU ter za zmanjšanje odvisnosti od uvoza in povečanje samooskrbe EU z beljakovinami.

Da bi celostna prehranska politika lahko dejansko koristila evropskim potrošnikom, morata biti cena in kakovost živil, ki so trajnostno proizvedena v EU, konkurenčni. To pomeni, da mora biti evropski agroživilski sektor zmožen potrošnikom ponuditi živila po cenah, ki že vključujejo dodatne stroške, povezane z merili, kot so trajnost, dobrobit živali, višji stroški vložkov, varnost hrane in prehranska vrednost, in ki hkrati zagotavljajo pošteno plačilo kmetom, pri vsem tem pa ostati prva izbira za veliko večino potrošnikov.

Evropski zeleni dogovor na podlagi načel iz strategije „od vil do vilic“ in strategije za biotsko raznovrstnost sicer ponuja priložnost za ponovno potrditev „družbene pogodbe o hrani“ med EU in njenimi državljani, vendar je treba narediti še veliko. „Komisija je predlagala premalo konkretnih ukrepov za okrepitev agroživilskega sektorja ter prihodkov kmetov in delavcev ter za spodbujanje poštenih cen in vrednosti hrane,“ je poudaril soporočevalec **Peter Schmidt**.

Poročevalec mnenja, **Arnold Puech d'Alissac**, pa je opozoril, da so „spodbujanje odprte strateške avtonomije, zagotavljanje vzajemnosti trgovinskih standardov, spodbujanje raziskav, krepitev digitalizacije, razvoj inovativnih tehnologij in semen ter izboljšanje dostopa kmetov do usposabljanja o teh novih tehnologijah med ključnimi vzvodi ohranjanja konkurenčnosti evropskih proizvajalcev“.

Povečanje proizvodnje metuljnic in stročnic z visoko vsebnostjo beljakovin ter oljnic in oljnih pogač v EU bi koristilo kmetom v EU in pozitivno vplivalo na podnebje, biotsko raznovrstnost in okolje. (mr)

Za prevoz po celinskih plovnih poteh so potrebne naložbe

EU mora evropski promet nenehno prilagajati sedanjim in prihodnjim potrebam, zlasti zaradi sprememb v povpraševanju in naraščanja prometa v morskih pristaniščih. Glavni značilnosti morata biti multimodalnost in pametne rešitve na področju

ladijskega prometa, pri čemer je treba izkoristiti prednosti različnih načinov prevoza za čim boljše rezultate, hkrati pa povečevati varnost in zmanjševati okoljsko breme.

To je glavno sporočilo [mnenja](#), ki ga je pripravil **Mateusz Szymański** in je bilo sprejeto na januarskem plenarnem zasedanju EESO. V mnenju je obravnavano sporočilo Komisije z naslovom [NAIADES III: Spodbujanje prevoza po evropskih celinskih plovnih poteh, ki bo kos izzivom prihodnosti](#).

Szymański je ob robu zasedanja dejal: „NAIADES III je pomemben akcijski načrt. EESO podpira prizadevanja za povečanje deleža prevoza po celinskih plovniških poteh v potniškem in tovornem prometu, saj na tem področju obstaja ogromen, še neizkoriščen potencial. Na številnih ravneh potrebujemo politično voljo in zavezanost za vzpostavitev podpornih ukrepov za razvoj in vzdrževanje infrastrukture ter spodbujanje prevoza po celinskih plovniških poteh kot sektorja za poklice prihodnosti. V odziv na nove trende na področju prometa je treba posodobiti tudi omrežje TEN-T.“ (mp)

Najbolj oddaljene regije so bistvene za prihodnost EU

EESO je v raziskovalnem mnenju, ki ga je pripravil na zaprosilo francoskega predsedstva Sveta EU, Evropsko komisijo pozval, naj upošteva precejšnje koristi, ki jih lahko najbolj oddaljene regije prispevajo za prihodnost Evrope.

Komisija bi morala z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da bodo lahko te regije izkoristile okrevanje po COVID-19 ter podnebni, socialni in digitalni prehod. EESO predlaga nove ključne poteze za prehransko in energetska avtonomijo v najbolj oddaljenih regijah, zeleni prehod, trajnostni turizem, socialno vključevanje, sodelovanje civilne družbe, usposabljanje ter reševanje problema z vodo in sanitarno ureditvijo.

Poročevalec **Joël Destom** je dejal: „Najbolj oddaljene regije bi morale izkoristiti za preizkušanje spodbujanja napredka na globalni ravni in lahko bi postale modeli, ki jih je mogoče izvajati drugod.“

Soporočevalec **Gonçalo Lobo Xavier** je dodal: „EESO se zavzema za zagotovitev digitalnega dostopa v najbolj oddaljenih regijah in za to, da se v naslednje operative programe vključi obsežen projekt dostopa do vode in sanitarne ureditve.“ (tk)

EESO predlaga pomembne dopolnitve priporočil Komisije o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2022

EESO je januarja 2022 sprejel mnenje, v katerem je obravnaval priporočila Evropske komisije o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2022. Pri tem je upošteval tudi sedanje razmere.

Poročevalec **Juraj Sipko** je povedal: „Med največjimi izzivi gospodarstva euroobmočja so kopičenje javnega dolga, visoka stopnja inflacije in vprašanje, kako nadaljevati proces preoblikovanja v zeleno in digitalno gospodarstvo, pri čemer je treba hkrati nameniti pozornost socialni stabilnosti.“

EESO meni, da Pakt EU za stabilnost in rast ni več primeren za sedanje razmere. Projekt bančne unije je treba pospešiti in dokončati unijo kapitalskih trgov. EESO je zaskrbljen tudi zaradi poglobljanja socialne nestabilnosti in poziva k novim, primernejšim kazalnikom neenakosti in revščine. (tk)

EESO opozarja na morebitne negativne socialno-ekonomske posledice predloga o obdavčitvi energije

EESO je v mnenju, ki ga je sprejel januarja 2022, pozdravil cilj Evropske komisije, da pojasni in posodobi veljavni okvir EU ter oblikuje evropsko obdavčitev na način, ki bo spodbujal trajnostne nefosilne vire energije.

Vendar je zaskrbljen zaradi morebitnih negativnih socialno-ekonomskih posledic nekaterih ukrepov iz predloga direktive Evropske komisije.

„Pozivamo k prožnejšemu pristopu do dovoljenih biogoriv in njihove obdavčitve,“ je dejal poročevalec **Stefan Back**.

Odbor prav tako priporoča uporabo pojma „energetska revščina“ namesto pojma „ranljiva gospodinjstva“, poziva, naj se okoljski davki vrnejo najbolj prizadetim osebam, in meni, da je treba prilagoditi sistem oblikovanja cen, da bi odražal cene vseh oblik energije.

„EESO tudi obžaluje, da predlog ne vključuje ustreznih ukrepov za preprečevanje revščine na področju mobilnosti,“ je dodal soporočevalec **Philippe Charry**. (tk)

Dostop do surovin postaja temeljnega pomena za uspeh dvojnega prehoda

Ključna vloga surovin je bila predmet dolge razprave na konferenci na visoki ravni, ki jo je EESO gostil 31. januarja. Konferenca se je osredotočila zlasti na dva glavna vidika: bistveno vlogo kritičnih surovin v strateški avtonomiji EU med

zelenim in digitalnim prehodom ter pomen krožnosti pri potrebi po oblikovanju trga za sekundarne surovine v Evropi.

„Evropa je pri večini surovin močno odvisna od ostalega sveta. Prevzeti mora vodstvo in pokazati, da je ta industrija lahko trajnostna z okoljskega in človeškega vidika,“ je dejala predsednica EESO **Christa Schweng**, ki je poudarila tudi potrebo po strateških partnerstvih z podobno mislečimi državami po svetu.

Thierry Breton, evropski komisar za notranji trg, je udeležence konference nagovoril z videosporočilom, v katerem je dejal: „Do leta 2050 bomo potrebovali 60-krat več litija za električne baterije za vozila. Ne dvomim, da bo krožno gospodarstvo postalo nov način pridobivanja surovin. To bo še eno ključno orodje, ki ga bomo imeli za zagotavljanje varnosti in odpornosti naših dobavnih verig. EESO in Evropska komisija razmišljata podobno.“

Agnès Pannier-Runacher, francoska državna sekretarka za industrijo, je kritične surovine označila za ključno vprašanje evropske avtonomije v prehodu na zeleno in digitalno gospodarstvo na podlagi krožnega modela. Evropska energetska avtonomija je ena od prednostnih nalog francoskega predsedovanja Svetu Evropske unije. „Ne moremo dopustiti, da bi se naša odvisnost pri fosilnih gorivih preoblikovala v novo odvisnost pri teh strateških kovinah,“ je dejala.

Razpravljavci so se strinjali, da mora Evropa pokazati globalno vodstvo na tem področju, in sicer z izjemnim zvišanjem svoji okoljskih in socialnih standardov ter standardov upravljanja.

„EESO se popolnoma zaveda, kako nujno je obravnavati to vprašanje. Prepričan je, da so ukrepi, ki jih je predlagala Evropska komisija, bistveni, če naj ohranimo in okrepimo industrijsko bazo EU,“ je dejal predsednik posvetovalne komisije EESO za spremembe v industriji, **Pietro Francesco De Lotto**, ki je konferenco vodil.

Skratka, javne institucije morajo še naprej skupaj ukrepati, civilna družba pa mora ostati aktivna na tem področju.

Konferenca je potekala v okviru dejavnosti EESO v zvezi s Konferenco o prihodnosti Evrope. (ks)

NOVICE SKUPIN

[Zeleni dogovor bo spremenil vse, tudi geopolitiko](#)

Napisal Dimitris Dimitriadis, član skupine delodajalcev v EESO in predsednik strokovne skupine za zunanje odnose

Cilj evropskega zelenega dogovora je razogljčenje gospodarstva EU, zato pomeni prelomnico, ki bo preoblikovala naše gospodarstvo, našo družbo in naše odnose s preostalim svetom.

Na konferenci COP26 so vsi končno priznali, da je ukrepanje nujno. EU ima še vedno vodilno vlogo v tej tekmi s časom: naloga Evrope je, da daje zgled. V našem interesu je tudi, da hitro moderniziramo svoje

gospodarstvo, tako da ohranimo oziroma prevzamemo svetovno vodstvo na področju recikliranja in krožnega gospodarstva, zajemanja ogljika iz ozračja, zelenega vodika ter sončnih in vetrnih elektrarn.

Evropa je največji svetovni trg, zato se bo povsod čutil učinek njenega premika v smeri ogljične nevtralnosti, prehoda s fosilnih goriv na obnovljive vire in zmanjšanja energetske odvisnosti. Pomislite samo na naš uvoz nafte in plina iz Rusije in Alžirije.

V skladu z našo tradicionalno zavezanostjo multilateralizmu moramo upoštevati učinek na tretje države in pomagati šibkejšim državam, ki manj prispevajo h globalnemu segrevanju, a bodo plačale višjo ceno za njegove posledice. Poleg tega bi morala EU nemudoma začeti pogajanja z najbližjimi sosedi, da jim pomaga doseči cilje v ustreznem času.

Združene države še vedno niso naklonjene našemu mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah, saj ga dojemajo kot morebiten protekcionističen ukrep. Toda Evropa se mehanizmu ne more odpovedati, ker bo z njim preprečila selitev virov CO₂.

V zvezi z odvisnostjo od tujine je tukaj še pereče vprašanje kritičnih surovin. Kitajska proizvede 95 % redkih zemelj, ki jih svet uporablja za nove tehnologije. Čas je, da ukrepamo in diverzificiramo svoje vire dobave.

Imamo znanost, tehnologijo, možnosti financiranja in zamisli, a primanjkuje nam časa: EU mora ukrepati hitro, EESO pa bo sledil dogajanju ter na vseh stopnjah izražal stališča in zamisli civilne družbe.

Celoten članek je na voljo na: europa.eu/!39cXrP (kr)

Socialni dialog kot na?in za spodbujanje zdravja in varnosti pri delu

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

V času, ko različne vrste kriz in prehodov vplivajo na svet dela, je lahko socialni dialog bistvenega pomena za doseganje treh glavnih ciljev: predvidevanje in obvladovanje sprememb, ki jih prinaša zeleni, digitalni in demografski prehod, boljše preprečevanje nezgod pri delu in poklicnih bolezni ter pripravljenost na morebitne zdravstvene krize v prihodnosti.

Evropska unija mora, po potrebi v okviru socialnega dialoga, sprejeti nove regulativne ukrepe in smernice za primere, kot je delo na daljavo, ter posodobiti evropski okvirni sporazum iz leta 2002.

Pandemija je priložnost za ustvarjanje novih skupnih zmogljivosti za spopadanje s prihodnjimi krizami ter blaženje vplivov na varnost in zdravje pri delu. Načrti okrevanja bi morali omogočiti krepitev vloge socialnih partnerjev v tistih državah članicah, kjer ima ta najmanj pomena.

Stroške poklicnih bolezni, kot so bolezni srca in izgorlost, je treba podrobno spremljati in na ustrezni ravni opredeliti primerne ukrepe, da bi v EU preprečili smrti, povezane z delom.

Ukrepi za varnost in zdravje pri delu, ki se izvajajo prek socialnega dialoga, pozitivno prispevajo k zdravju delavcev, lahko izboljšajo donosnost podjetij ter zmanjšujejo stroške zdravstvene oskrbe in absentizma. Stroški poškodb in bolezni, povezanih z delom, družbo po ocenah stanejo 3,3 % BDP EU (476 milijard EUR), kar je več kot polovica sredstev iz načrta okrevanja.

Razviti je treba kulturo preprečevanja, in sicer z usposabljanjem deležnikov v socialnem dialogu, ozaveščanjem o nastajajočih tveganjih ter krepitevijo in razširjanjem razpoložljivih virov.

Dvostranska pogajanja evropskih socialnih partnerjev so izjemno pomembna za reševanje težav v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu. Kljub temu se uporaba samostojnih sporazumov včasih razlikuje glede na moč socialnega dialoga in raznolikost različnih sistemov odnosov med delodajalci in delojemalci v državah članicah. Zato je na nekaterih področjih, kot so psihosocialna tveganja in kostno-mišična obolenja, potrebna regulacija. (prp)

Člani skupine Raznolikost Evrope izrazili svoja pričakovanja glede francoskega predsedovanja

Pripravila skupina Raznolikost Evrope v EESO

Francoski člani skupine Raznolikost Evrope (EESO) so ob začetku francoskega predsedovanja Svetu Evropske unije izrazili svoja pričakovanja v zvezi s tem polletjem. Ta segajo od opolnomočenja evropske demokracije do preusmeritve pozornosti z Evropske unije na evropske državljane.

Francija je 1. januarja 2022 začela šestmesečno predsedovanje Svetu EU. Ena od njenih prednostnih nalog bo krepitev evropske demokracije. Program francoskega predsedstva temelji na treh ključnih ciljih, med katerimi je humana Evropa, ki bo prisluhnila pomislekom državljanov v okviru potekajoče Konference o prihodnosti Evrope.

EESO kot predstavnik organizacij civilne družbe podpira ta cilj in je v Konferenco dejavno vključen. Francoski člani skupine Raznolikost Evrope imajo ob tem številna pričakovanja.

Dominique Gillot ([FG PEP](#), [CNCPPH](#)) pričakuje „ponovno potrditev zamisli o vključujoči Evropi pri vprašanjih solidarnosti in zdravja, polno udeležbo državljanov ter namenjanje posebne pozornosti invalidom in starejšim“.

Patricia Blanc ([Imagine for Margo](#) – Otroci brez raka) je menila, da je zaradi pandemije COVID-19 zdravje postalo vprašanje, ki najbolj skrbi javnost. Prav tako je pozvala: „Ne pozabimo, da rakava obolenja in redke bolezni v Evropi vsako leto prizadenejo na milijone ljudi.“

Joël Destom ([MIAG](#), [AG2R La Mondiale](#)) je izrazil upanje, da bodo „ključne besede francoskega predsedovanja, tj. okrevanje, moč, pripadnost ter socialna, digitalna in podnebna vprašanja, odmevale še toliko bolj na čezmorskih ozemljih“.

Arnaud Schwartz ([FNE](#)) želi, da bi bilo francosko predsedstvo „ambiciozno v svojih razpravah in tudi v svojih dejanjih ter da bi ustrezno izvajalo okoljsko zakonodajo“.

Laurence Sellos ([Chambre d'Agriculture de Seine Maritime](#)) se boji, da bo zeleni dogovor za kmetijstvo v sedanji obliki močno zmanjšal evropsko proizvodnjo. Dejala je še: „Francosko predsedstvo pozivamo, naj to stališče ponovno preuči, da bi znanost prispevala k pospežitvi ekološkega prehoda v kmetijstvu in nam pomagala pri soočanju z izzivi podnebnih sprememb.“

Thierry Libaert ([FNH](#)) pa je prepričan, da „Evropa predstavlja izjemno ambiciozen projekt, ki pa je izgubil svoj zagon in se sedaj zdi nejasen.“ Menil je še: „Francosko predsedovanje EU je odlična priložnost, da poskusimo državljane ponovno povezati z Evropo. Zato moramo manj govoriti o Evropi in več o Evropejcih.“

Obiščite [spletno stran Odbora](#), da bi izvedeli več o delu skupine Raznolikost Evrope v zvezi s Konferenco o prihodnosti Evrope in francoskim predsedovanjem. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

„Ostanite z nami“: posledice potresa na Hrvaškem v slikah

EESO gosti fotografsko razstavo, ki obeležuje leto dni po katastrofalnem potresu, ki je prizadel Hrvaško decembra 2020.

Zbirka 25 fotografij z naslovom „Ostanite z nami“ je poziv k ozaveščanju o uničujočih posledicah naravnih nesreč za vse vrste človeških, družbenih in poslovnih dejavnosti.

Fotografije prikazujejo obrtnike, ki so izgubili svoje delavnice in niso imeli sredstev za nadaljevanje dejavnosti, vendar so ostali povezani in pozitivno naravnani ter s svojim zgledom navdihovali ljudi.

Osrednja tema slik, posnetih na območju Siska, Petrinje in Gline ter okoliških območjih leto dni po potresu, so ruševine, ki so ostale, in brezštevne težave, ki jih je treba odpraviti, da se bo življenje vrnilo v normalne tirnice.

Razstava, ki bo v celoti virtualna, bo odprta od **15. februarja do 15. marca 2022** in si jo bo mogoče ogledati na spletišču EESO. (ck)

Krožno gospodarstvo skozi glasbo

EESO bo 2. marca v sklopu konference deležnikov krožnega gospodarstva (ECESP) 2022 gostil posebno predstavo z naslovom „Glasba z odpadki“.

Nastopil bo [mednarodni tolkalni trio TrashBeatz](#), ki bo delavnice o krožnem gospodarstvu povezoval z glasbo, ustvarjeno z odpadki.

„S tem, ko igramo na instrumente, narejene iz odpadkov, damo smetem nov smisel“, pravijo v **TrashBeatz**.

Umetniško partnerstvo z letošnjo hibridno konferenco ECESP na temo „K novi normalnosti: trajnostni proizvodi za trajnostno potrošnjo“ je zares nadvse primerno.

Letna konferenca ECESP bo potekala 1. in 2. marca, skupaj pa jo bosta gostila EESO in Evropska komisija. Več informacij je na voljo na spletišču [konference](#). (ck)

„Resnica o lažeh“ bo kmalu razkrita

EESO se pripravlja na sprejem 99 dijakov in njihovih učiteljev na letošnji dogodek mladih z naslovom „Resnica o lažeh - mladi proti dezinformacijam“, člani EESO, ki so mentorjem tem dijakom, pa obiskujejo izbrane šole, da bi se sestali z dijaki in učitelji, ki bodo sodelovali pri dogodku YEYS.

Ta srečanja potekajo na interaktivni platformi Konference o prihodnosti Evrope v okviru poglavij Mladi in Participativna demokracija.

„Resnica o lažeh - mladi proti dezinformacijam“ je letošnja tema najvidnejšega dogodka EESO za mlade [Vaša Evropa, vaš glas](#). Dogodek bo potekal na daljavo 31. marca in 1. aprila 2022. Program je že na voljo [na spletu](#). (ck)

Dnevi civilne družbe 2022

Letošnji dnevi civilne družbe bodo na temo „EU kot gonilo skupne blaginje – civilna družba za gospodarstvo, ki koristi ljudem in planetu“ potekali od 15. do 17. marca 2022.

Dnevi civilne družbe 2022 bodo potekali v času, ki je ključnega pomena za Evropo, saj pandemija COVID-19 še vedno poteka, Konferenca o prihodnosti Evrope pa je v zaključni fazi. Udeleženci bodo tako razpravljali, kako narediti Evropo odpornejšo s pravičnim prehodom, ki koristi ljudem in okolju ter hkrati povečuje evropsko blaginjo.

V tem prehodu je treba braniti in krepiti tudi temeljne pravice in načela EU: demokracijo, človekove pravice, socialno pravičnost, solidarnost in enakost. Leto 2021 je bilo v zvezi s tem preizkus vzdržljivosti. Organizacije civilne družbe imajo kot zagovorniki, pobudniki sprememb in varuhi skupnega dobrega ključno vlogo pri zagovarjanju teh vrednot na vseh ravneh.

Na sedmih interaktivnih delavnicah v hibridni ali popolnoma spletni obliki bodo obravnavane naslednje ključne teme:

- enake možnosti izpopolnjevanja za vse;
- medgeneracijski dialogi med podjetniki v Evropski uniji;
- prostovoljci za blaginjo;
- spodbudno okolje za civilno družbo: prizadevanja za konstruktivno udeležbo;
- demokratično gospodarstvo za pravičen prehod;
- zeleno socialno tržno gospodarstvo za prihodnost Evrope;
- prihodnost socialne zaščitne in evropska socialna država: sistemi minimalnega dohodka in dostop do kakovostnih socialnih storitev.

Kot uvod v delavnice in po njihovem zaključku bosta potekali okrogli mizi na visoki ravni.

Dneve civilne družbe 2022 organizira Evropski ekonomsko-socialni odbor v sodelovanju s svojo [povezovalno skupino](#).

Za več informacij o programu, govornikih in delavnicah obiščite [spletno mesto dogodka](#), ki se redno posodablja. Spremljate nas lahko tudi na Twitterju @EESC_LiaisonG #CivSocDays. (ks)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)

Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Karen Serafini (ks)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

03/2022